

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/43885,Parafia-Chrystusa-Krola-w-Rzeszowie.html>
10.05.2024, 02:28

Parafia Chrystusa Króla w Rzeszowie

Hasło wydrukowane w **Tom V**

Parafia Chrystusa Króla w Rzeszowie, parafia swoimi pocz. sięga lat 20., gdy postanowiono wybudować kaplicę, a nast. kościół dla kształcącej się w tej części miasta młodzieży. 1931 rozpoczęto budowę świątyni. 1936 rektorem kościoła został inicjator i budowniczy kościoła ks. Józef Jałowy. W okresie okupacji niemieckiej kościół kilkakrotnie był zajmowany na magazyn żywności, potem zamknięty. Od lata 1944 ponownie msze św. odprawiał w nim ks. Józef Jałowy. 1949 parafię erygował bp. Franciszek Barda, ordynariusz diecezji przemyskiej wydzielając jej terytorium z parafii farniej. Pierwszym proboszczem został ks. Józef Jałowy. Po jego śmierci 8 II 1954, funkcję tę pełnili: ks. Antoni Twaróg (do 20 X 1955) i ks. infułat Józef Sondej (20 X 1955–1994). Od pocz. parafia pełniła ważną rolę w życiu religijnym, społecznym, a potem także kulturalnym Rzeszowa. Od schyłku lat 50. w budynku nowej plebanii prowadzono lekcje katechezy rugowanej ze szkół. Od 1969 w parafii zajęcia Studium Liturgicznego, w których uczestniczyli duchowni diecezji przemyskiej.

Od 1970 przy parafii działało D.A. Wieczernik, prowadzone pocz. przez ks. Kazimierza Ryczana (do 1975), a nast. ks. Ireneusza Folcika. Środowisko było oazą wolności dla młodzieży akademickiej formowanej w duchu chrześcijańskim i patriotycznym oraz kontestującej założenia ideologii marksistowskiej. Duszpasterstwo Akademickie było też ważnym ośrodkiem kultury niezależnej prezentowanej przez przyjeżdżających do Rzeszowa naukowców, opozycjonistów, dziennikarzy i artystów. Promotorem D.A. był bp Ignacy Tokarczuk, ordynariusz diecezji przemyskiej. Zarówno osoba ks. J. Sondeja, jak również funkcjonowanie D.A. oraz działalność duszpasterska były przedmiotem inwigilacji ze strony SB oraz działań operacyjnych z

wykorzystaniem elementów dezintegracyjnych.

1975 bez zgody władz adm. w kościele odbył się festiwal Sacrosong. 1976 po brutalnym pobiciu protestujących robotników Radomia i Ursusa duchowni diecezji przemyskiej wystosowali protest przeciwko zastosowanym wobec nich represji. Szczególnie aktywny w tej akcji był ks. Józef Sondej i duchowni dekanatu Rzeszów II.

1977 z kościoła wyruszyła pielgrzymka byłych żołnierzy AK na Jasną Górę. W świątyni odprawiano też msze św. za poległych żołnierzy AK. 11 VI 1978 w kościele wmurowano tablice pamiątkowe poświęcone poległym i pomordowanym profesorom oraz wychowankom Seminarium Nauczycielskiego w Rzeszowie oraz parafianom. Przedmiotem szczególnej troski ks. J. Sondeja jako dziekana dekanatu II była rozbudowa sieci parafialnej Rzeszowa, która doprowadziła do powstania 6 nowych świątyń i parafii do 1989. Proces ten obejmujący lata 1971-1989 odbywał się w kolizji z ówczesnymi władzami partyjno-administracyjnymi i napotykał na kontrakcję SB.

XI 1980 w kościele poświęcono krzyże dla „S”, które zawieszono potem w zakładach pracy, szpitalach i szkołach. Proboszcz ks. J. Sondej towarzyszył bp. T. Błaszkiwiczowi podczas wizyty 17 II 1981 u strajkujących rolników w siedzibie WRZZ w Rzeszowie. 20 IX 1981 ks. J. Sondej towarzyszył bp. I. Tokarczukowi w poświęceniu sztandaru „S” rzeszowskiej WSK na stadionie Stali Rzeszów.

Po wprowadzeniu stanu wojennego w parafii działała sekcja charytatywna przygotowująca i dostarczająca paczki dla internowanych i ich rodzin. W pomieszczeniach kościelnych przechowywano materiały drukarskie wykorzystywane potem w działalności podziemnej. Ksiądz J. Sondej należał też do kapłanów, którzy odwiedzali internowanych i pełnili wśród nich posługę duszpasterską. Podczas ogłoszeń parafialnych informowano wiernych o represjach, jakie stosowano wobec działaczy opozycji. 1984 plebania była miejscem kilku spotkań RKW „S”. Po zamordowaniu ks. Jerzego Popiełuszki i atakowaniu Kościoła podczas procesu jego zabójców, protest w tej sprawie podpisało 1300 parafian.

9 III 1989 na plebanii odbyło się spotkanie działaczy „S” RI, po którym wystosowano informacje do wojewody o wznowieniu działalności przez WKZ NSZZ RI „S”. Przed wyborami 4 VI 1989 proboszcz parafii jednoznacznie w ogłoszeniach wyraził swoje poparcie dla „S”.

W kolejnych latach funkcję proboszcza parafii pełnili: ks. prałat Stanisław Zych (1994–2012), od 2012 ks. Janusz Podlaszczak. Obecnie parafia liczy około 7 tys. osób.

Mariusz Krzysztofiński

[Region Rzeszowski, Rzeszów](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)